

Dalens ande

*”Dalens ande kan aldrig dö.
Dess namn är den gåtfulla modern.”*

Så avslutas en strof i den märkliga och poetiska Tao Te Ching, taoismens heliga skrift. Vad dalens ande står för får man väl ana sig till själv. För mig har den ända sedan tonåren hägrat i Olduvai Gorge i Rift Valley i Tanzania, den väldiga sprickdal där människans äldsta förfäder är funna, många svindlande miljoner år gamla. Här måste vårt gemensamma urhem vara, ett moderland fritt från alla etniska och nationalistiska komplikationer.

På närmare håll finns DABS’ urhem. En solig majdag 1991 konstituerade sig sällskapet i en varm ängsbacke i Säterdalen. Här föddes Botaniska Sällskapet, bland vårlök och nunneört, och varje vår har vi sökt oss tillbaka till platsen för vår tillblivelse. Det är faktiskt få platser som skänker en så omedelbar och välkomnande hemkänsla och klarhet som Säterdalen, oavsett sol eller regn, vår eller höst. Nästan bara högsommarmyggen kan hålla en borta.

Så när vi nu för nionde året uppsöker Dalen för att avlocka den en så spektakulär hemlighet som kungsängsliljan, är detta inte bara ett utslag av manisk hets efter något som dels knappast finns kvar, dels omöjligt kan vara ”ursprungligt”. Eller ett tecken på att vi blivit blasé och tappat intresset för större sammanhang och skyddsvärda arter. Tvärtom.

Det är just i jakten på det omöjliga, det osannolika eller det otroliga som vår närvaro stärks. Just själva sökandet kopplar in oss i verkligheten. Antingen vi söker De vises sten, berget Shambala, ungdomens källa eller en rutig lilja i Säterdalen, så speglar det vår motvilja mot att slå oss till ro. Sätter vi bara upp mål som vi kan finna runt hörnet, dör snart vår nyfikenhet på livet. Liljan är en symbol för vårt behov att möta världen med öppna ögon och ostillad nyfikenhet.

Trots seklers turistströmmar har Säterdalen lyckats behålla mycket av sin orördhet och hemlighetsfullhet. För i denna tidlösa labyrint av vatten, grönska och fågelsång väntar Dalens ande. Och den döljer sig inte bara i skepnad av egendomliga växter. Än prasslar den som buskmus, än blixtrar den till som en gnista ur kungsfiskarens fjäderskrud. Eller så anar du den bara som ett eko från längst i fjärran svunna tider – i sommargyllingens orgelackord ur en almtopp.

Vår gåtfulla moder kan inte dö. Men hennes ande kommer fortsätta att ge oss kraft just så länge som vi fortsätter vårda både hemkänslan och lockelsen. Som Tao Te Ching uppmanar oss: *Vårda dig om markerna där du bor, vårda dig om ravinerna i ditt hjärta, vårda dig om människorna i dina möten.*

Så låt oss mötas där.

Vid Ljusterbro.

Tomas